

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

* ГРАД ЈАГОДИНА *

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

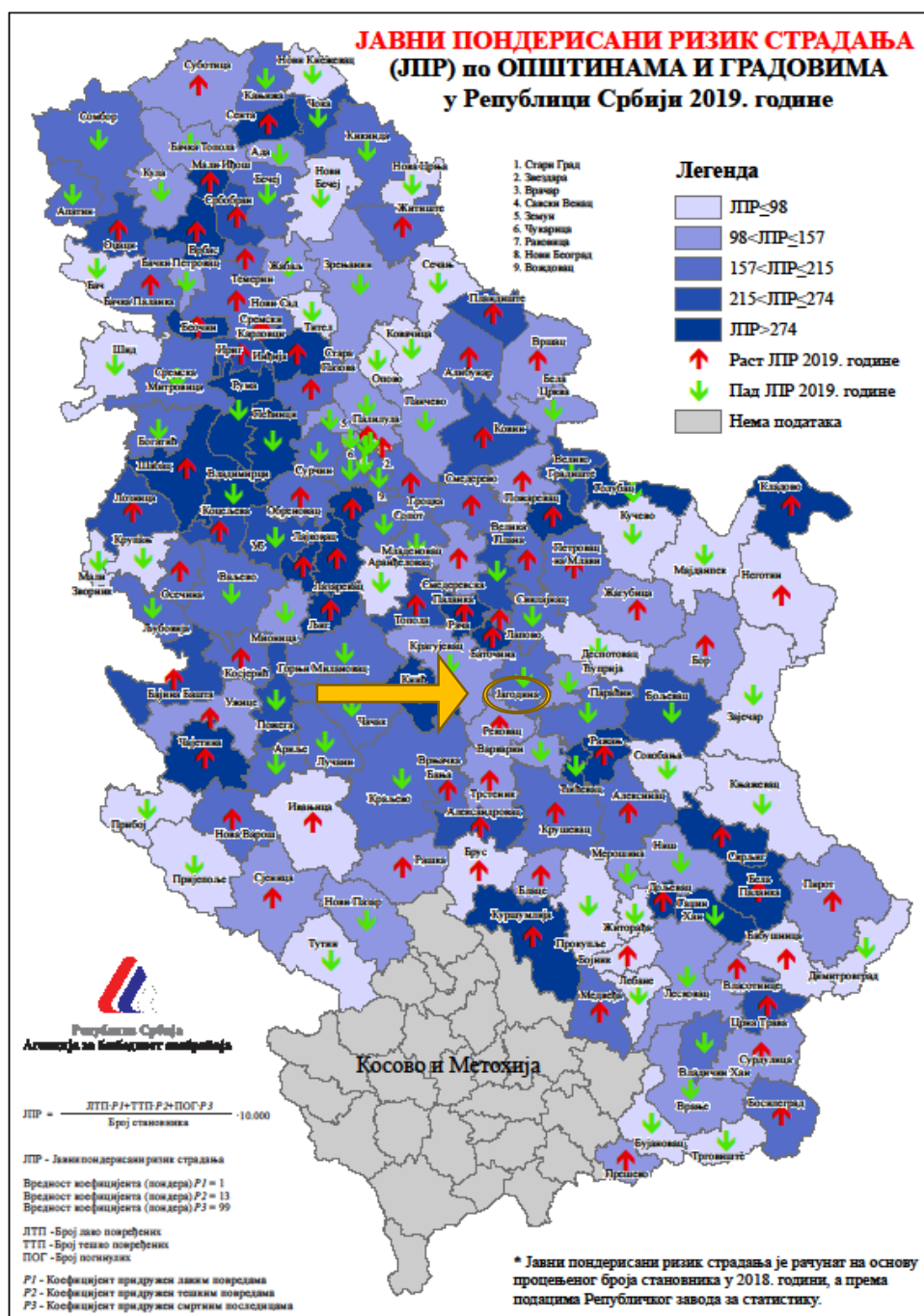
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији града Јагодина. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији града Јагодина. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учесника, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију града Јагодина.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији града Јагодина, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

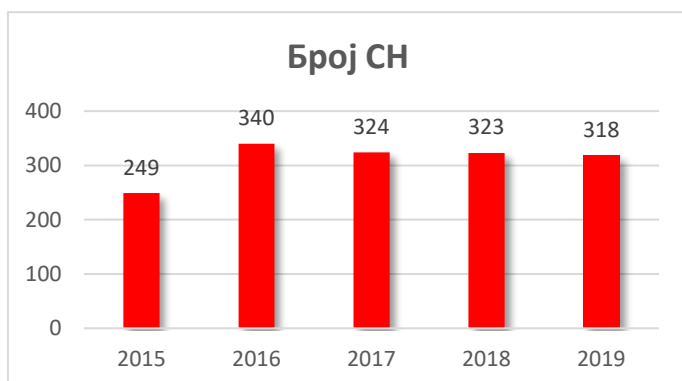
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analize-i-istrazivanja/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

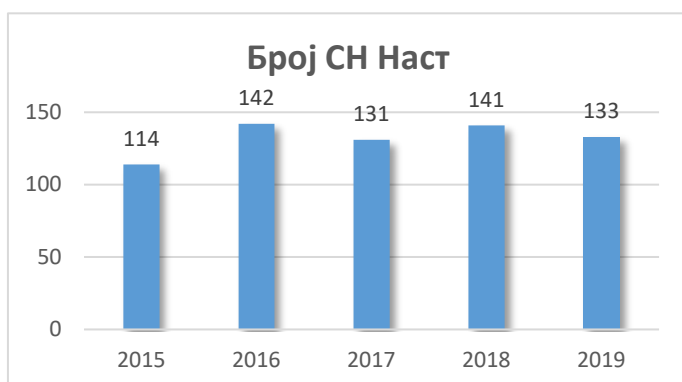

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за град Јагодину припада класи **средње вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је 1554.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је 661.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је 36.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је 850.

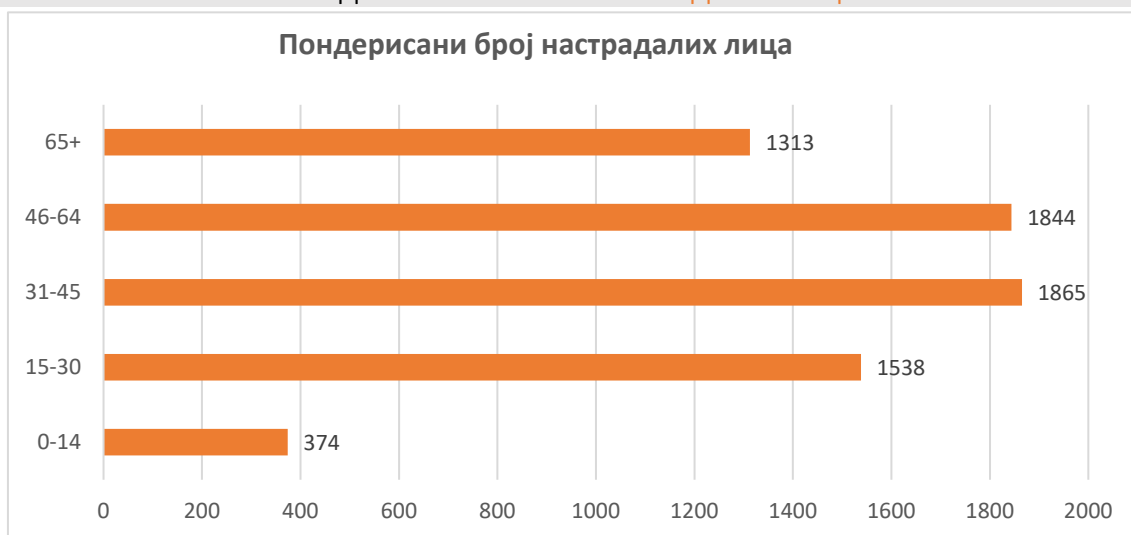
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају возачи и путници у ПА.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

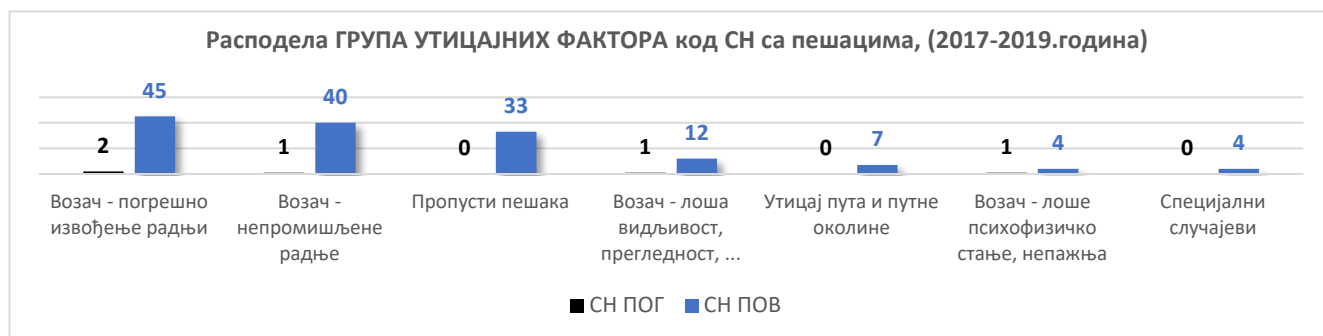
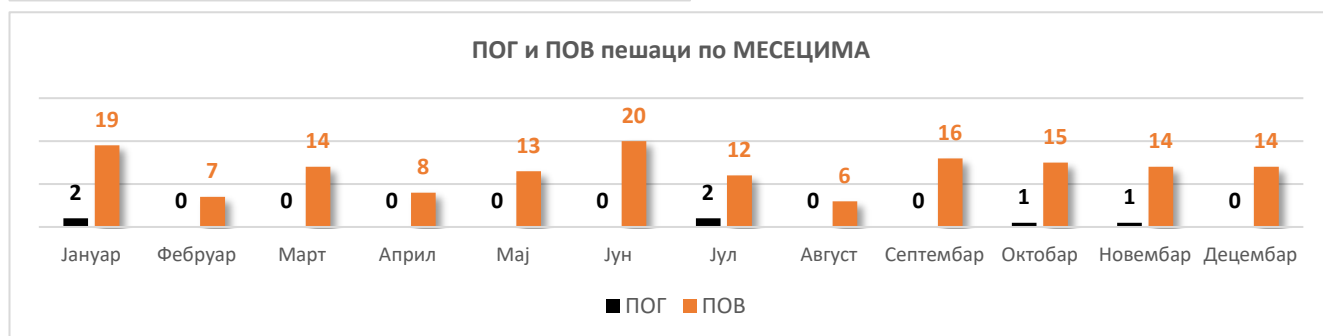
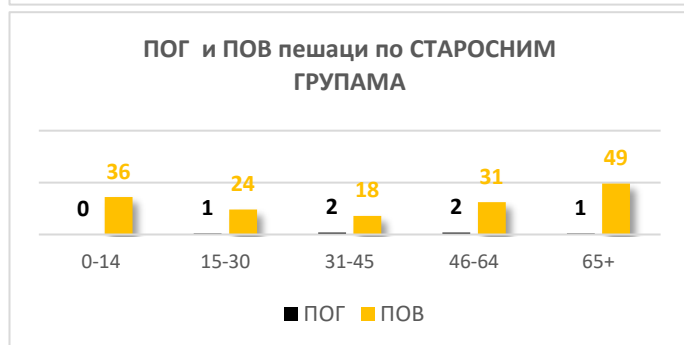

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из старосне групе 31-45 година.

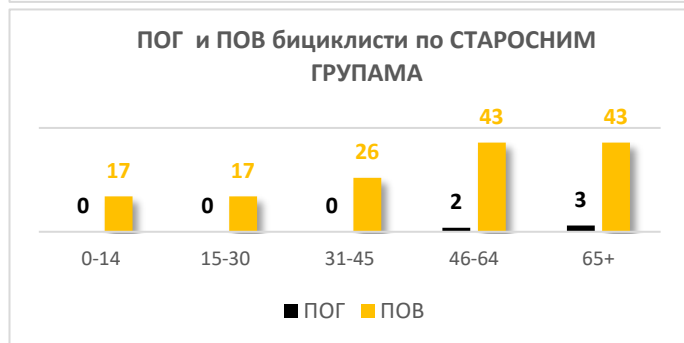
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

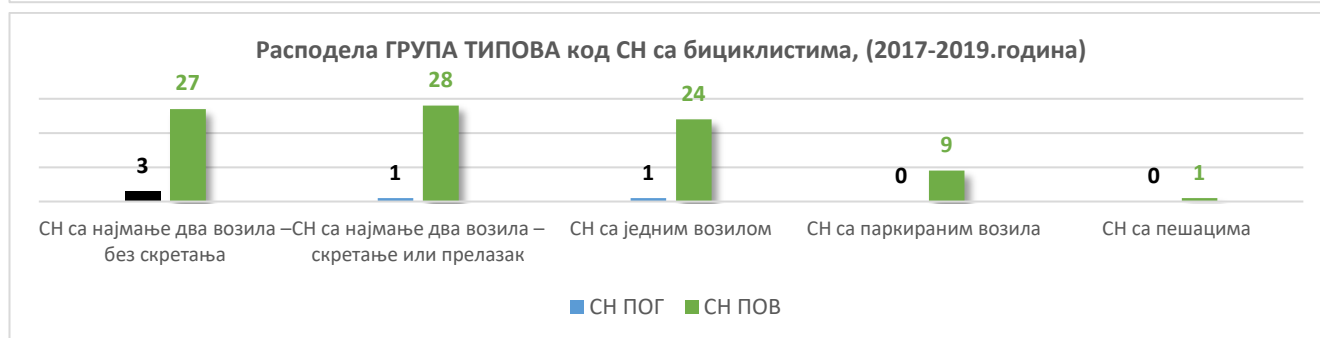
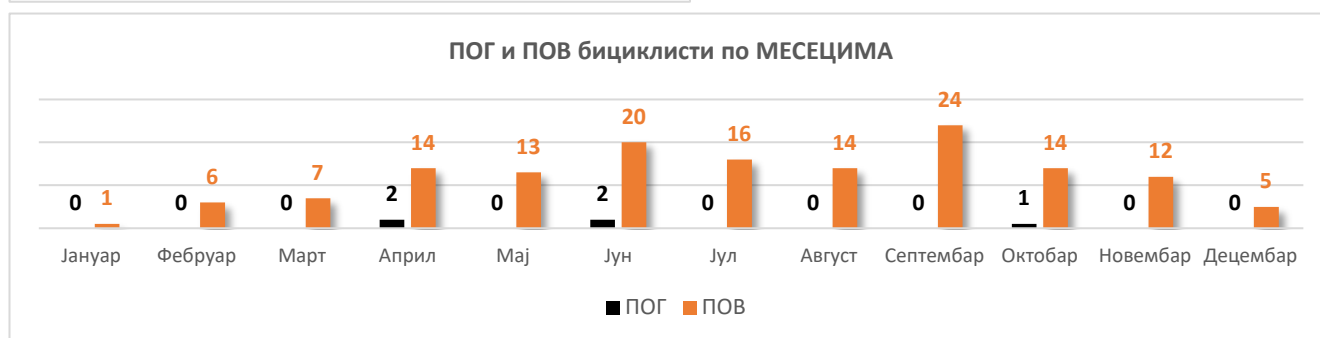
- Број погинулих пешака је 6, што чини 17% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 158, што чини 19% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости 65+ година.
- Пешаци највише страдају у јануару.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је Возач - погрешно извођење радњи.

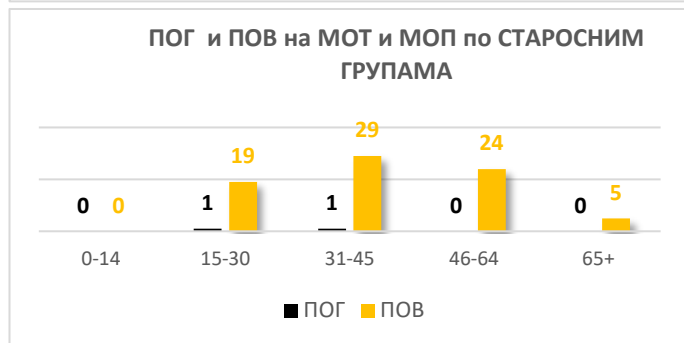
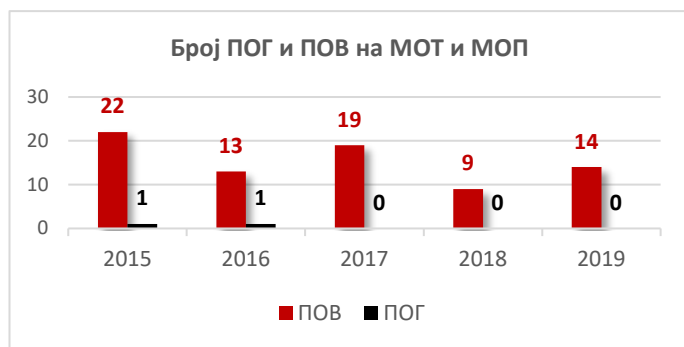
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

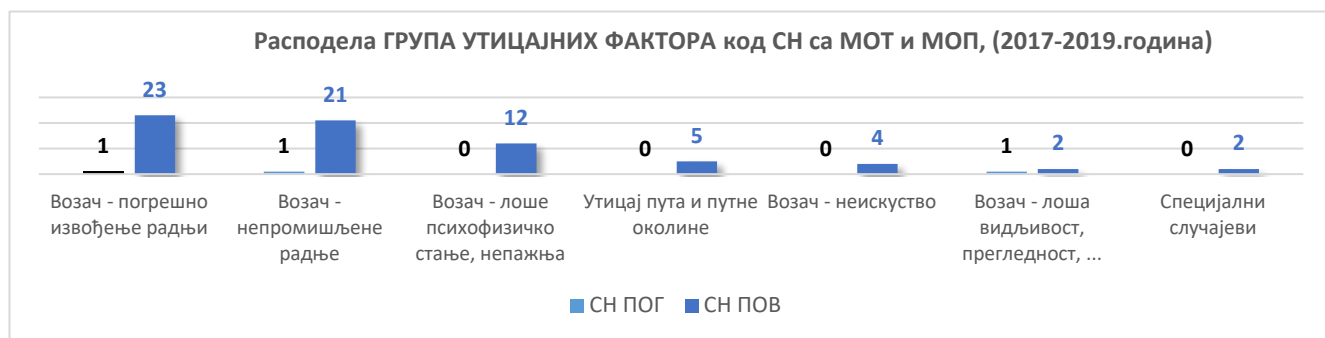
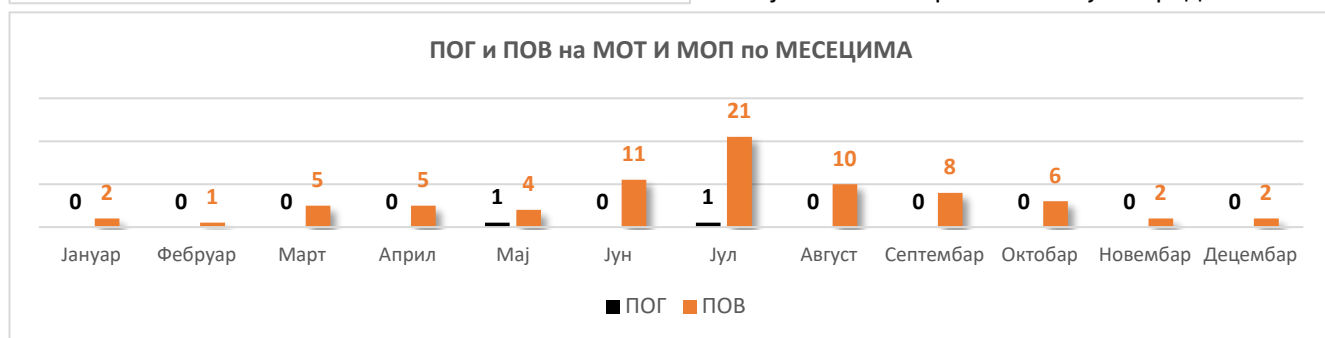
- Број погинулих бициклиста је 5, што чини 14% погинулих лица у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 146, што чини 17% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости 65+ година.
- Бициклисти највише страдају у септембру.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је Возач - погрешно извођење радњи.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

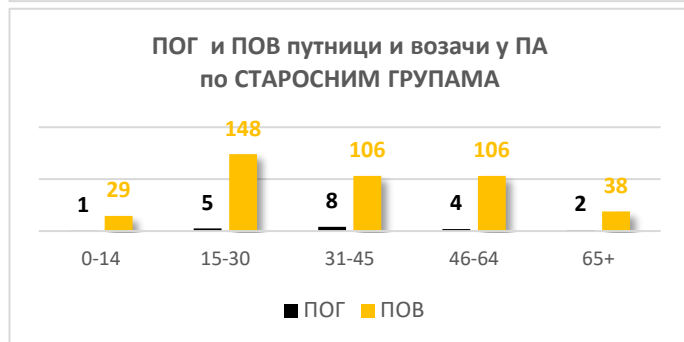

- Број погинулих лица на моторизованим двоточкашима је 2, што чини 6% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених лица на моторизованим двоточкашима је 77, што чини 9% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 31-45 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са МОТ и МОП најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је Возач - погрешно извођење радњи.

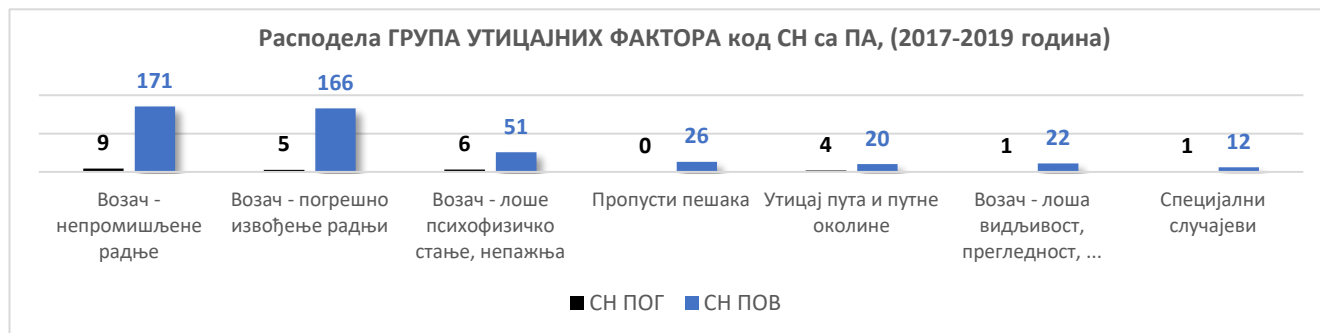
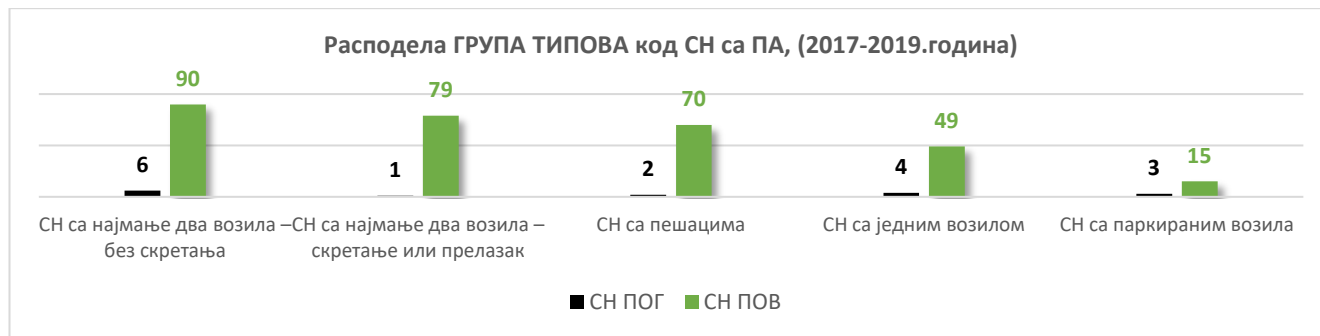
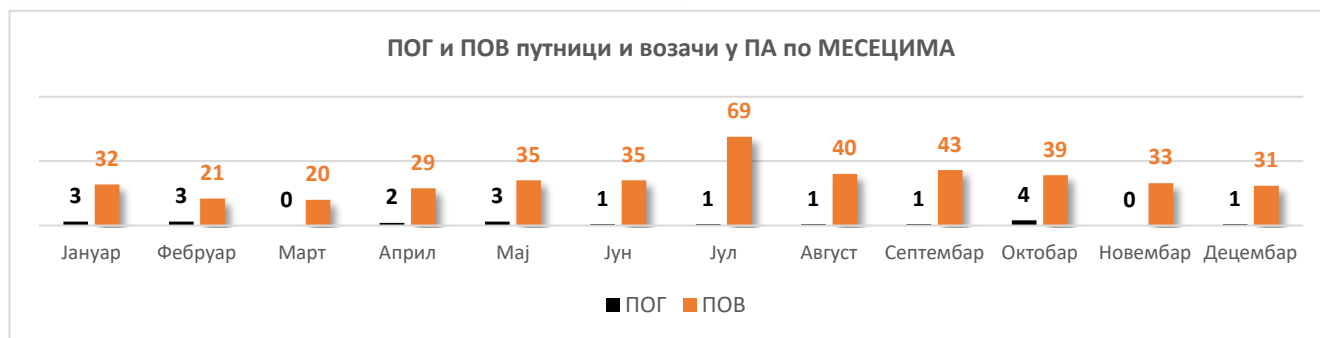

7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

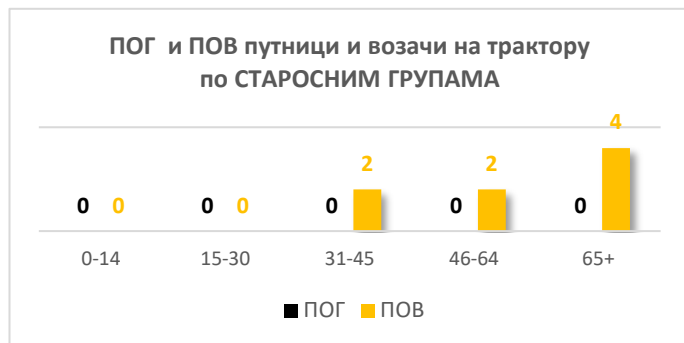

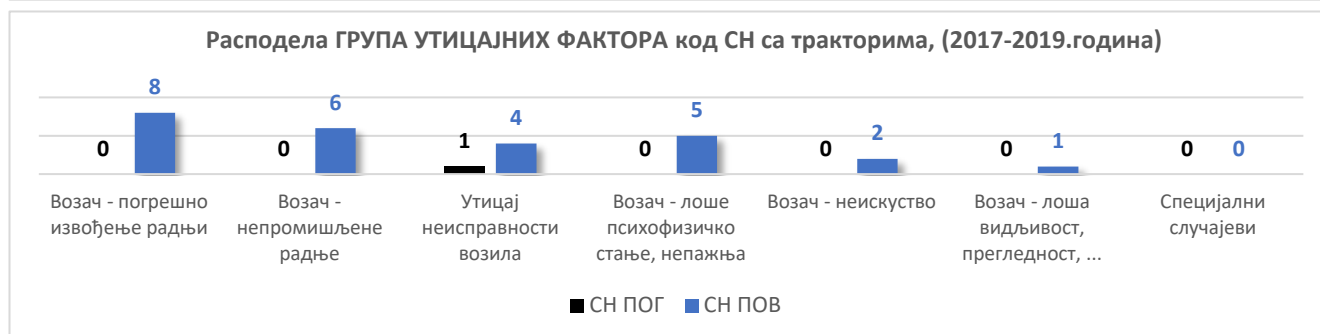
- Број погинулих возача и путника у ПА је 20, што чини 56% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 427, што чини 50% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је Возач - непромишљене радње.

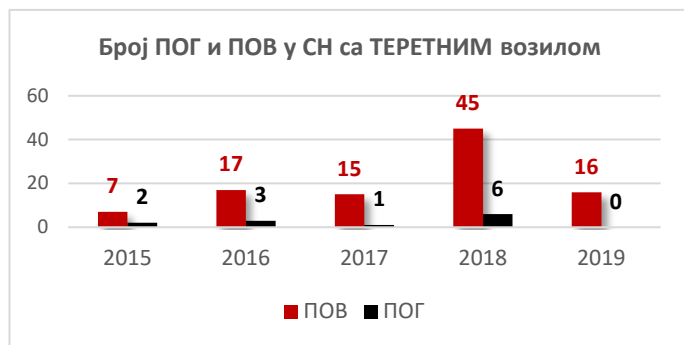
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

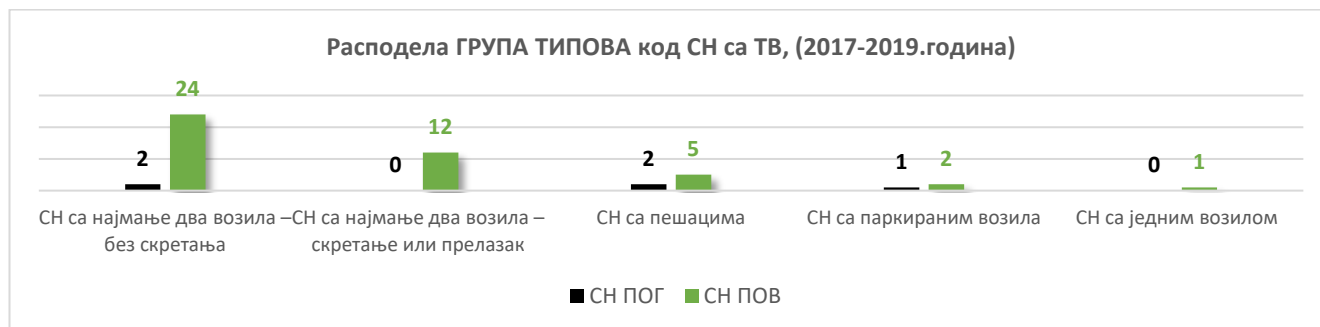
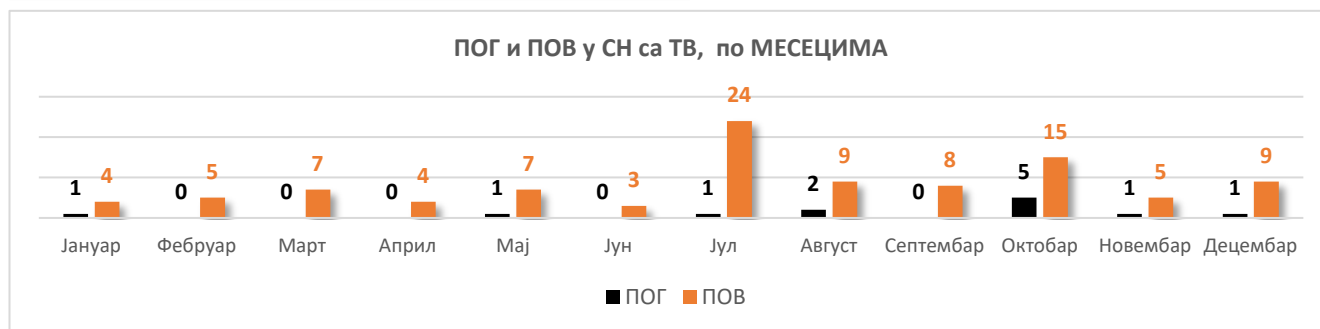
- Погинуло је једно лице у саобраћајним незгодама са учешћем трактора, што чини 3% погинулих лица у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 2% повређених лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости 65+ година.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у октобру.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је Возач - погрешно извођење радњи.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

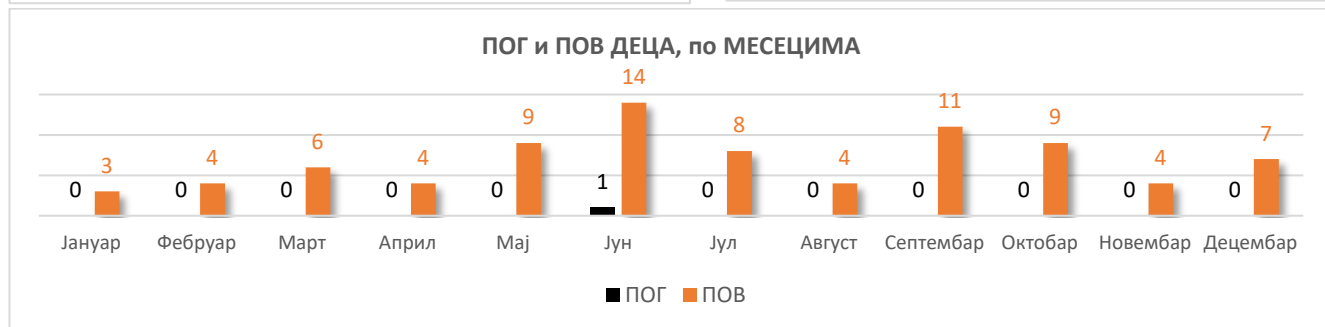
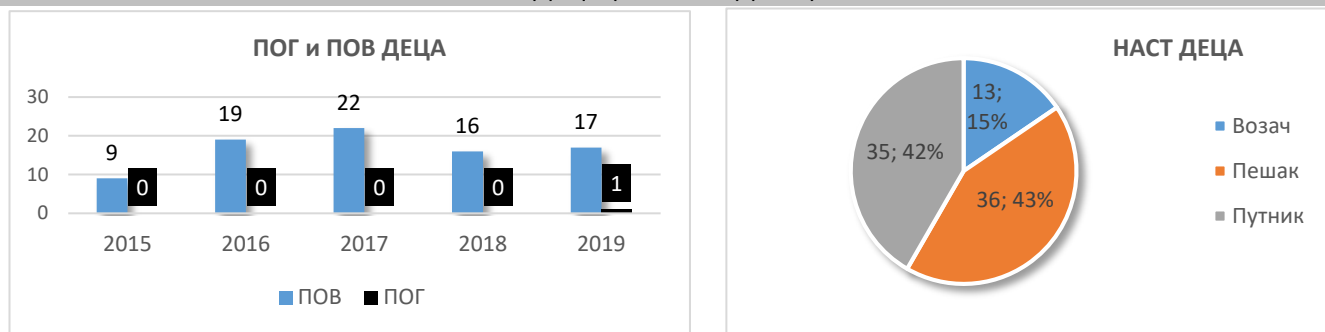

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 12, што чини 33% погинулих лица у СН (у Србији чине 28% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 12% повређених лица у СН (у Србији чине 18% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 15-30 и 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - погрешно извођење радњи.

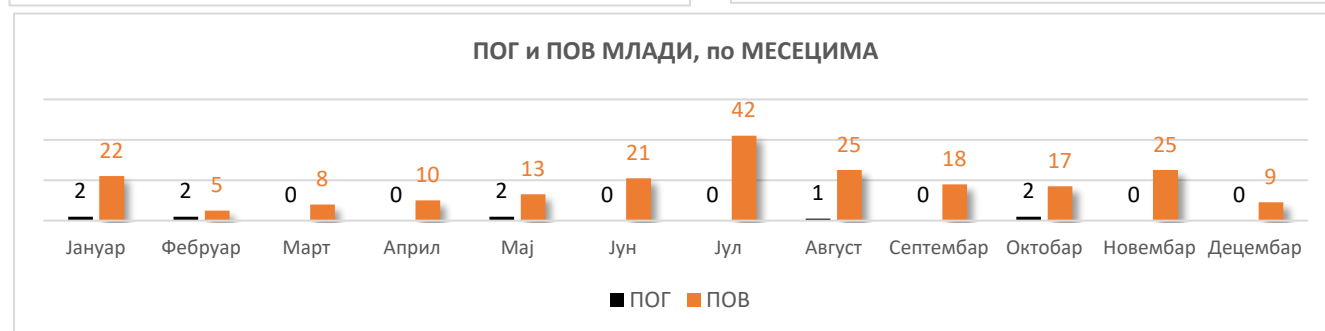
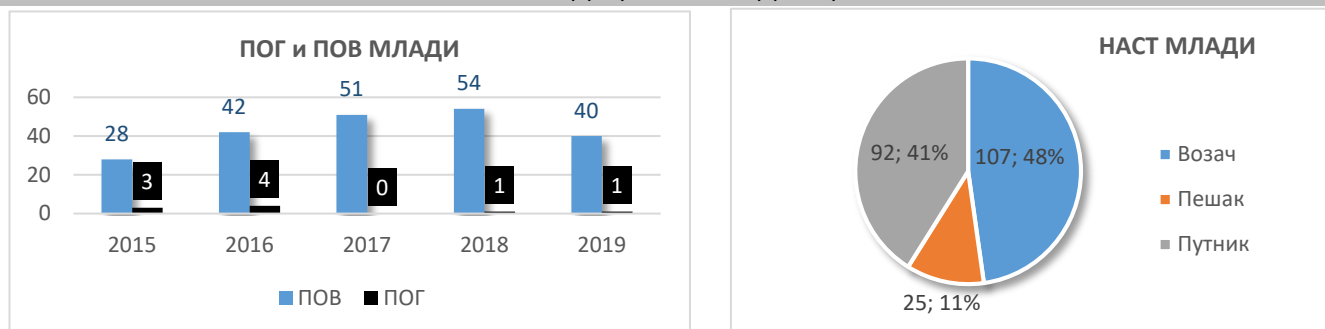
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

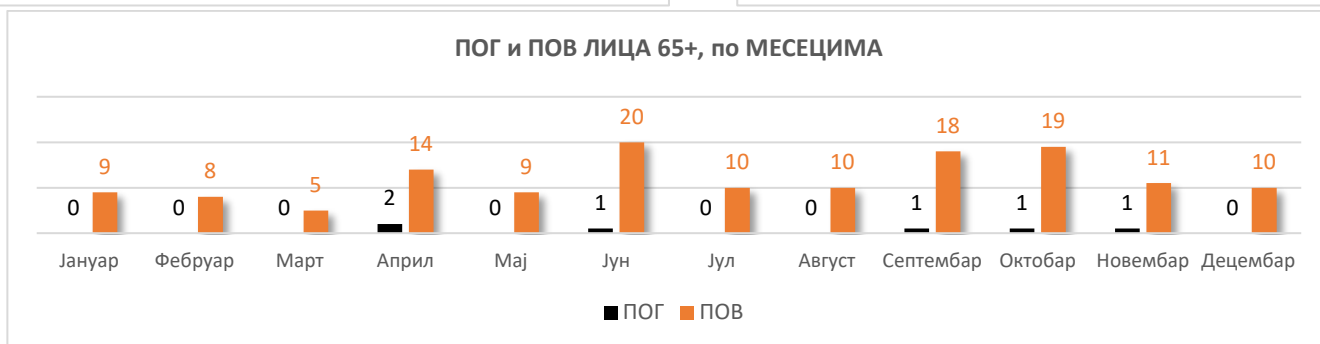
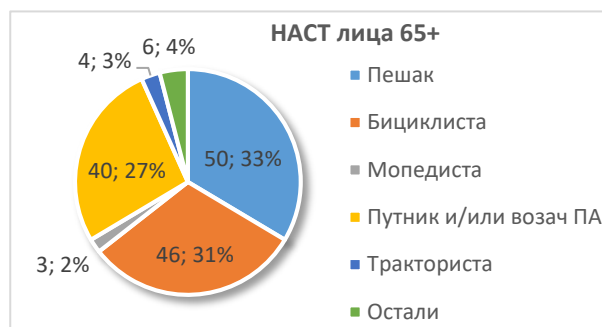
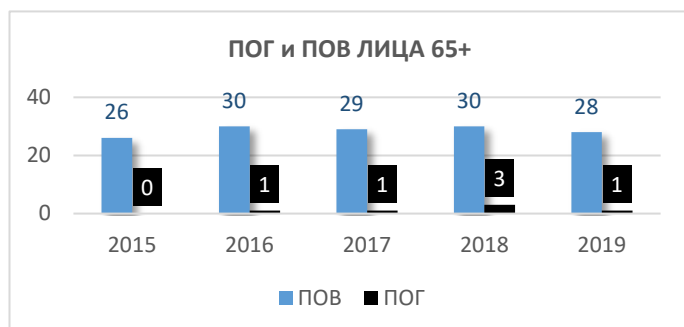
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је 83, док је једно дете погинуло.
- Деца путници чине 42%, деца пешаци 43%, а деца возачи 15% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у јуну.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно је погинуло 9 младих лица, што чини 25% укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број повређених младих 215, што чини 25% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (48%).
- Млади највише страдају у јулу.

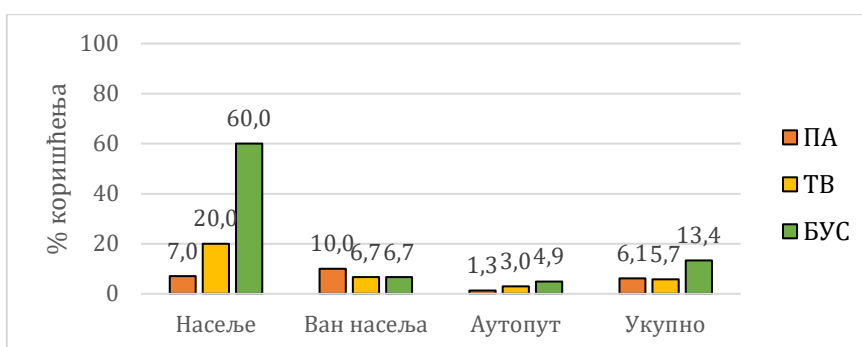
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

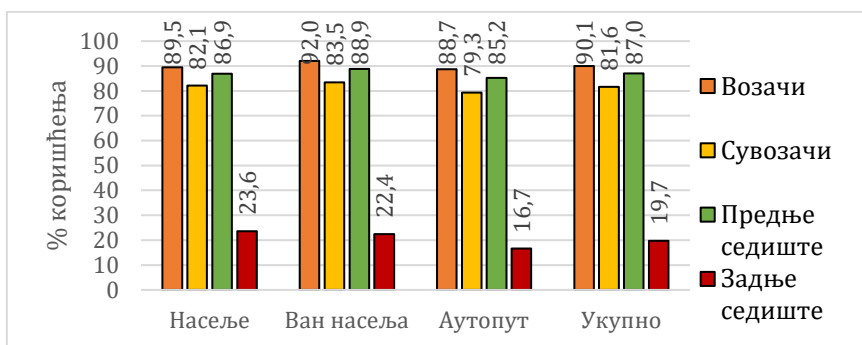
- Укупно је погинуло 6 старијих лица , што чини 17% укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број повређених старијих лица 143, што чини 17% укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству пешака (34%).
- Старији највише страдају у јуну.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ГРАД ЈАГОДИНА

Истраживањем индикатора безбедности саобраћаја у граду Јагодина, уочено је да висок проценат возача аутобуса на саобраћајницама у насељу користи мобилни телефон (60%). И код возача теретних возила евидентиран је висок проценат возача који користе мобилни телефон (20%). Код возача путничких аутомобила евидентиран је најмањи проценат возача који користе мобилни телефон (7%). На саобраћајницама ван насеља коришћење мобилних телефона евидентирано је код 10% возача путничких аутомобила и по 6,7% возача теретних возила и аутобуса. На аутопуту 4,9% возача аутобуса користи мобилни телефон, следе возачи теретних возила 3% и возачи путничких аутомобила 1,3%, Дијаграм бр. 11.1.

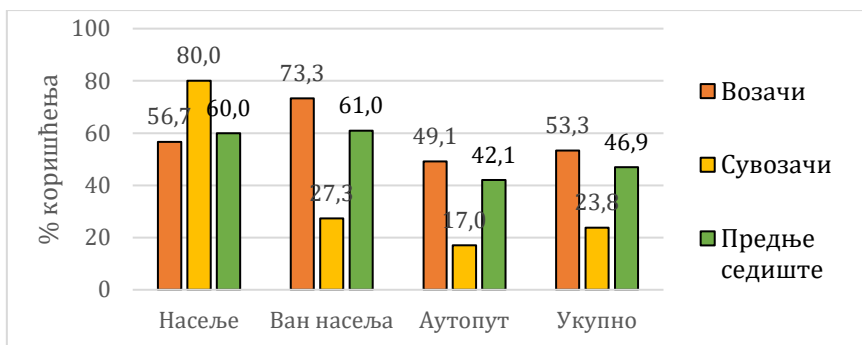

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у граду Јагодина

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5т у граду Јагодина

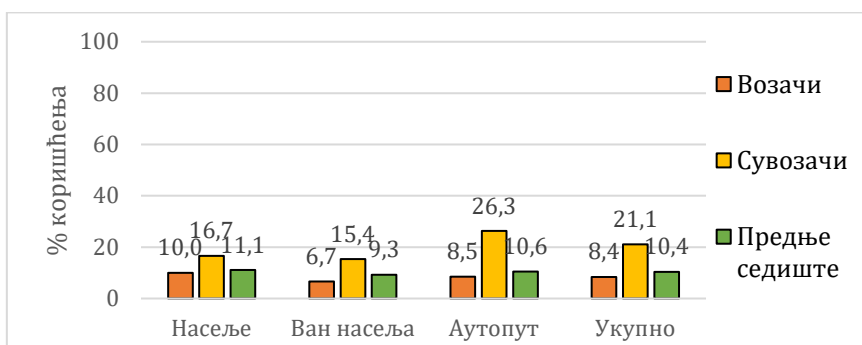
Коришћење сигурносног појаса у граду Јагодина веће је код возача у односу на сувозаче, при чему се вредност индикатора не разликује значајно према категорији саобраћајнице. Просечно 90,1% возача и 81,6% сувозача на све три саобраћајнице користи сигурносни појас у Јагодина. На задњем седишту највећа вредност индикатора евидентирана је у насељу (23,6%), затим на саобраћајницама ван насеља (22,4%), а најмања на аутопуту (16,7%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у граду Јагодина

Употреба сигурносног појаса у теретним возилима у граду Јагодина износи 56,7% код возача и 80% код сувозача. Већи проценат употребе сигурносног појаса на саобраћајницама ван насеља евидентиран је код возача (73,3%) у односу на сувозаче (27,3%). На аутопуту 49,1% возача и 17% сувозача у теретним возилима користи сигурносни појас, Дијаграм бр. 11.3.

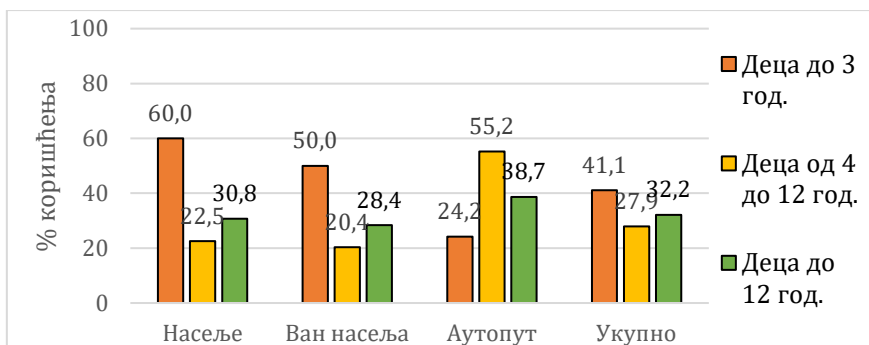
Употреба сигурносног појаса у аутобусима у граду Јагодина код сувозача просечно износи 21,1%, а код возача 8,4%. Вредност индикатора се не разликује значајно према категорији саобраћајнице, Дијаграм бр. 11.4.

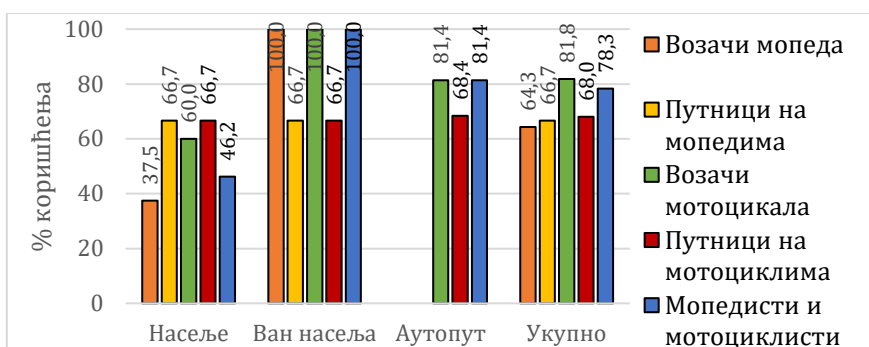
Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у граду Јагодина

Употреба заштитних система за децу у граду Јагодина на саобраћајницама у насељу износи 60% код деце до 3 године и 22,5% за децу од 4 до 12 година. Ван насеља 50% деце до 3 године и 20,4% деце од 4 до 12 година се правилно превози. Током истраживања евидентирани вредности индикатора на аутопуту износе 24,2% за децу до 3 године и 55,2% за децу од 4 до 12 година, Дијаграм бр. 11.5.

Евидентирани возачи двоточкаша ван насеља су користили заштитну кацигу у Јагодини. Током истраживања по 66,7% путника на двоточкашима је користило заштитну кацигу. На аутопуту 81,4% мотоциклиста и 68,4% путника на мотоциклима су користили заштитну кацигу. Коришћење заштитне кациге на саобраћајницама у насељу износи 60% за мотоциклисте; 66,7% за путнике на мотоциклима; 37,5% за мопедисте и 66,7% за путнике на мопедима, Дијаграм бр. 11.6.

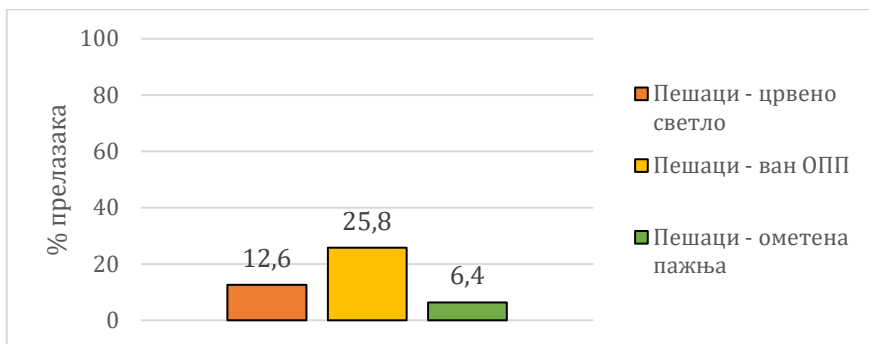

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у граду Јагодина

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у граду Јагодина

Истраживања понашања пешака на подручју града Јагодина показала је да 12,6% пешака прелази улицу када им је прелазак забрањен црвеним светлом. Већи проценат пешака у посматраној општини прелази улицу ван обележеног пешачког прелаза, њих 25,8%. Процент пешака који је имао ометену пажњу приликом преласка улице услед коришћења телекомуникационих уређаја износи 6,4%, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у граду Јагодина

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrasivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatori>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја града Јагодина у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	3	38	0	3
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	5	46	1	5
ЦИЉ	2020. год.	max 1	max 19	0	max 1

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији града Јагодина, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се укупно 1554 саобраћајних незгода, од којих је 661 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 36 лица, док је теже и лакше повређено 850 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Погинуло је 6 пешака, што чини 17% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 5 бициклиста, што чини 14% укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинула су 2 лица на моторизованим двоточкашима, што чини 6% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 20 возача и путника у ПА, што чини 56% од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор, погинуло је 1 лице, што чини 3% од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, погинуло је 12 лица, што чини 33% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду повређено је 83-оро деце, док није било погинуле деце у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству пешака (43%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 9 младих. Млади чине 25% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (48%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 6 лица старости 65 и више година, што чини 17% од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству пешака (34%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – без скретања“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у јулу.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- Образовно-васпитне установе (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- Саобраћајна полиција. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- Управљач пута на локалном нивоу. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- Здравствене установе. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- Медији. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- Ауто школе. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- Технички прегледи возила. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- и др.